
A Magyar Hadtudományi Társaság megalakulásának 20. évfordulóján tartott ünnepi ülésről

A Magyar Hadtudományi Társaság megalakulásának 20. évfordulója alkalmából 2010. november 17-én jubileumi ülést tartott a Stefánia-palotában. A társszervezők a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, valamint az MTA Hadtudományi Bizottsága voltak. Az ülésen részt vett mintegy 200 fő, közöttük a Társaság tagjai, a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség, valamint a ZMNE vezetésének képviselői, továbbá más, a hadtudományhoz, a védelmi tudományokhoz közelálló, hasonló tudományos profilú civil szervezetek képviselői.

A közgyűlést a levezető elnök *dr. Szenes Zoltán nyugállományú vezérezredes* a MTA Hadtudományi Bizottságának elnöke nyitotta meg, aki köszöntötte a résztvevőket, majd megemlékezett a hajdani Kiss Károly tudósklub, a tudóstársaság létrejöttéről. Szólt az MHTT megalakulásának körülményeiről, az azóta bekövetkezett változásokról: hazánk NATO-tagságáról, a hadkötelezettség megszüntetéséről, a haderőátalakításáról és az ezekkel járó változásokról a hadtudományban. A Hadtudományi Társaság is megújult, változott tagsága és változtak a célok is, „de ma is van egy nagyon erős szakértői csapat, amely aktívan és önzetlenül dolgozik” – tette hozzá Szenes Zoltán, majd megköszönve a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem hathatós támogatását és megnyitotta a rendezvényt.

Dr. Szabó Miklós nyugállományú altábornagy, akadémikus köszöntötte a 20 éves MHTT-t, majd a korábbi tudósokra, a hadtudomány első kandidátusaira, doktoraira és tevékenységükre emlékezett. Közöttük azokra a magyar megoldásokra, amelyek előre vitték az akkori hadsereget, a honvédelem ügyét. Szólt az olyan jelentős lépésekről, mint amikor a katonai felsőoktatásban elkezdték a NATO-elvek oktatását, arról a mostani tényről is, amikor a napokban – mások között – már főhadnagyt is avattak doktornak a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen. Mindezt a hadtudósok segítették elő, akiknek munkáját „a honvédelem önkéntes szolgálatának” nevezte. A jövőről szólva megerősítette: „a hadtudomány robotosai számára nincs megállás, a munkát folytatni kell”.

A rendezvény megnyitója és a 20 éves MHTT köszöntése után *Dr. Simicskó István*, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára: *A minisztérium aktuális elképzeléseiről, különös tekintettel a tudományos tevékenységre* címmel tartott előadást.

Köszönöm szépen a bemutatást és a méltatást. Szeretettel köszöntök én is mindenkit. Nagy örömmel vállaltam el a megtisztelő felkérést a jubileumi közgyűlésre.

Egy társaság életében 20 év óriási idő: rendkívül sok munka, tapasztalat, sok-sok kihívás, publikáció, folyóirat, könyv, szakmai fórum és konferencia történt az elmúlt 20 évben. *Elismeréssel kell tehát adóznunk a hadtudományban részt vevők eddigi munkája előtt.*

Hogy miért jöttem szívesen? Elsősorban azért, mert 1993 óta – ahogyan elhangzott Szenes tábornok úr részéről – magam is e Társaság tagja vagyok. A *Biztonságpolitikai Szakosztály* ülésein és előadásain akkoriban gyakorta előfordultam. Azért is vállaltam szívesen ezt a megtisztelő felkérést, mert nagy tisztelője vagyok a hadtudomány művelőinek és elkötelezett híve a hadtudománynak. Az a megtiszteltetés ért, hogy a Miniszter Úr rám bízta a társadalmi szervezetekkel a kapcsolattartást.

Politikusként szabadidőmben – bár az nem sok van – lapozgatom a Társaság által kiadott folyóiratokat, mint ahogy ezt tettem az elmúlt éjjel is – a múltat is idézve. Utalok majd rá, milyen összefüggéseket véltem felfedezni.

Gyermekkorom óta – történelmi tanulmányaim során – érdeklődésem már elég korán kialakult a különböző fegyveres küzdelmek megismerése iránt. A nagy csaták, fegyveres küzdelmek, azok természetének értékelése, elemzése, lényegének és tartalmának megértése, a hadviselés különböző eszközeire és módjára is kiterjedt. Magam is úgy tapasztaltam, hogy később mindezen ismereteim a politikában is hasznosak, hiszen a hadtudománynak a politikával a kapcsolata egyértelmű. A hadtudományi gondolkodásmód kialakítása hasznos a politikai közéletben is.

Szerintem nem haszontalan a kora gyermekkori *Winnetou*-könyvektől kezdve egészen *Clausewitzig* vagy *Liddel–Hartig* eljussunk, vagy éppen *Szun Cétől Nagy Miklós Mihályig* – talán szintén jelen van, akinek érdeklődéssel olvastam a könyvét, a „*Kis magyar hadelmélet*”-et. Vagy *Sapoznyikovtól* – aki a vezérkart a hadsereg agyának nevezte, egészen *Montgomery tábornok emlékirataig*.

A tudományos tevékenység rendkívüli módon fontos mindannyiunk számára. *A tudományos kutatómunka eredményeinek összegzései, tapasztalatai, következtetései nagyban befolyásolják egy adott nemzet, egy társadalom jelenét és jövőjét.* Alapvetően a hadtudomány célja nem más, mint Magyarország, a magyar nemzet biztonságának az erősítése a különböző hadtörténelmi események, csaták lefolyásán keresztül, a különböző harcjelzések elemzéséig és az összefüggések fölismeréséig.

Nem olyan régen olvastam egy tanulmányt, amely a hadművészet és a hadtudomány összevetését és elemzését tárgyalja. Ez fontos elméleti kérdés, melynek helye van a tudományos életben. Fontos elvégezni a pontosításokat, mert egy nyelven akkor tudunk beszélni, ha egy adott fogalom alatt ugyanazt értjük.

Legutóbb láttam egy kiváló megjelenés előtti tanulmányt *Szendi István professzor (ezredes)* részéről, aki azt írta, hogy: „*jól felhasználható, és gyakorlati megoldásokat adjon a hadtudomány*”. Azaz: ne csak elméleti tudást adjon, hanem az felhasználható is legyen. Nagyon fontos szempont: szolgálja a magyar ember biztonságát. Természetesen figyelni kell a nemzetközi folyamatokat – ezt Önök teszik is nap, mint nap –, a nemzetközi irányokat, de ne feledkezzünk meg a nemzeti sajátosságainkról, amelyek vannak és legyenek is a tudomány területén belül.

Összességében: *a hadtudomány elméleti és alkalmazott tudomány is egyben.* Az a jó, hogy ez a kettősség megvan benne, hiszen az öncélú kutatások nem sok jót hozhat-

nak, ezért alkalmazott tudománnyá is kell válniuk. Az elmúlt időkben ez meg is történt, hiszen sok mindent átvett a politika és a Magyar Honvédség.

Hadd említsem *Bolyai Jánost*, akit nagyra értékelek, nagyra becsülök – már csak azért is, mert hadmérnök volt, magam pedig a matematikához kevésbé értek jogász emberként – éppen 150 éve halt meg. Szakítván a hagyományos geometriával, a temesvári erőd megerősítése során pl. olyan találmányokkal nehezítette meg az ellenség behatolását, mely mindenképpen korszakalkotó tett volt. Nemcsak elméleti szakember volt tehát, hanem alkalmazható, konkrét eredményeket hozó kutatásai voltak.

Az Önök felelőssége rendkívül nagy: nagy volt eddig is, de nagy lesz a jövőben is! Hogy milyen tudományos munkát végeznek, milyen megállapításokat, következtetéseket vonnak le a mostani folyamatokból, meg a jövő kihívásainak elemzéseiből, hiszen erre kell támaszkodnia a hazai politikának is. Ha Önök állítanak valamit, egy kutatási irányban meghatároznak bizonyos szempontokat, természetesen a politika figyelemmel fogja követni – s ez a kölcsönhatás jó, hogyha működik, mert ha ez használható, alkalmazható, az ország biztonságát erősíti, a Magyar Honvédség képességeit növeli, akkor ez mindannyiunk számára hasznos – megmaradásunk, jövőnk a tét ebben a vonatkozásban!

Őrzöm a *Magyar Hadtudományi Társaság* folyóiratait: mindet! Gyakran szoktam különböző publikációkat újra és újra elolvasni. Hadd említsem példaként az 1997. a 2000., a 2004. és a 2007. év egy-egy számát.

1997-ből rábukkantan *Gyuricza Béla: Magyarország biztonsága az ezredfordulón c.* tanulmányára, de azt követően számos olyan kutatási tervről olvashatunk, amely 1996-ban még 5 főirány keretében 40 témát tűzött ki maga elé *biztonság- és védelempolitika, országvédelem, haderő-átalakítás, védelemgazdaság, logisztika, humánstratégia* vonatkozásában. Látszik, hogy egy grandiózus célkitűzéscsoport fogalmazódott meg.

A 2000. évben *a védelem stratégia alapkérdései*, és számos *stratégiai kérdésekkel* foglalkozó publikáció jelent meg.

Amint ma e Társaság egyetlen – általam is nagyra becsült – akadémikusa, *Szabó Miklós* is említést tett a *tüzérségről*, az *Árpád tűzvezető rendszerről*, úgy már 2001-ben a NATO-kompatibilis magyar tüzérségről megjelent egy rendkívül színvonalas publikáció. Ehhez képest most ott tartunk, hogy ez a fegyvernemi kultúra talán meg is szűnt. Önöknek köszönhető – a szakosztályok rendszerében –, hogy van tüzér szakosztály! Nagy érdemük, hogy legalább a tudomány szintjén mint nyugállományú katonák, mint tudós emberek megőrizték – remélhetően ehhez a tudáshoz majd még vissza tudunk nyúlni egy boldogabb időben. Fejet hajtok a Magyar Hadtudományi Társaság előtt, hogy ez az érték megmaradhatott.

2004-ben *fegyverkereskedelem, internet, terrorelhárítás, víztisztítás*; 2007-ben *információ alapú hadviselés* és sok más téma volt a jellemző. Nyilván, mert ahogy az idők és a nemzetközi kihívások változnak, a veszélyforrások átértékelődnek, ehhez kapcsolódóan megjelennek a tudományos publikációk, szakmai következtetések is. Vizsgálunk kell azonban mindezeknek a biztonság- és védelem-politikai vetületét is, hiszen az elmúlt 8 évben volt egy olyan politikai vezetés, amely pontosan ezen szempontok alapján rendkívül drasztikusan, komoly mértékben kasztrálta a Magyar Honvédséget. Célként beszéltek képesség alapú Magyar Honvédségről, aztán rész-

képességekkel rendelkező Magyar Honvédségről a végén pedig már oda jutottunk, hogy szinte képesség nélküli Magyar Honvédséggel találhattuk magunkat szemben, így aztán van feladat bőven!

Arra kívánom felhívni a figyelmet, hogy az *Önök felelőssége ebben az értelemben is igen nagy!* Tudom, hogy nagy bátorság kellett volna ahhoz, hogy Önök megírjanak – vagy megírhattak volna az elmúlt 8 évben is – olyan publikációkat – tisztelet azoknak, akik ezt megtették –, amelyekben felhívták volna a politikusok figyelmét, hogy nem jó nyomon járnak. A Magyar Honvédség alapfeladata: az ország védelme – éppen ezért az országvédelmi képességek leépítése komoly bűn, mert nem látunk a jövőbe, nem tudjuk, milyen veszélyek várhatók. Vannak olyan emberek, akik 100%-os bizonyossággal állítják, hogy veszélyek már nincsenek, nem lesznek, és kitört a Világbéke! Voltak ilyenek a politikusok között! Az emberi természetben azonban mindig ott rejlik az agresszivitás, az irigység, így az érdekellentétek feloldásának végső eszköze a fegyveres küzdelem marad. Ezért mondható nyugodt szívvel, hogy bűnök sora történt az elmúlt időszakban – többek között a tűzérési fegyvernemi kultúra, a szakcsapatok felszámolásával. A harckocsizók már csak hagyományörző céllal működnek.

Ugyan az elsődleges felelősség a politikusoké, a döntéshozóké, tehát nem felelősség-áthárításról van szó, de az Önök felelőssége sem elhanyagolandó, hiszen a publikációk egy része beállt ebbe a sorba. Nagyon sok minden megjelent: valóban szükség van speciális képességekre – ezt mindannyian tudjuk a NATO munkamegosztásából adódóan –, de hogy csak arra lenne szükség, ezt senki sem állíthatja. Akik viszont ezt állították, helytelenül tették, mert azok elhibázott célok voltak – nem beszélve a *Nemzeti Katonai Stratégia kritikájáról*, mert arról sem nagyon írtak, hiszen a katonai stratégia többé-kevésbé igyekezett alátámasztani utólag a leépítéseket, átalakításokat, csonkításokat, melyek megtörténtek a Magyar Honvédségben.

Ha egy ilyen időszakot tudhatunk magunk mögött, akkor természetesen mind a politika, mind pedig a társadalom érdeklődése is csökken nemcsak a hadtudomány, hanem az egész honvédelmi rendszer és a Magyar Honvédség iránt.

Nem is szólván a tavaszi eseményekről, hogy milyen hírek jelentek meg a Magyar Honvédség néhány tisztjéről, tábornojáról – ez is az elmúlt, elhibázott politikai vezetés bűne, hogy ilyen viszonyok kialakulhattak. Ez aztán egyáltalán nem emeli a presztízsét, tekintélyét a Magyar Honvédségnek, nem mutatja meg a honvédelmi rendszer fontosságát, és a hadtudósaink szerepét és tevékenységét sem.

Magyarul: *az elmúlt 8 év politikája a hibás, mert jelentős mértékben beszűkítette a hadtudomány mozgásterét* – ezen kívánunk változtatni. Szeretnénk kinyitni a kapukat, és az Önök véleményét és tudását igénybe venni. Nyugodtan írják meg bátran, hogy Önök szerint jó irányba haladunk-e vagy sem! Támasszák alá vagy cáfolják meg tudományos érvekkel, a hadtudomány eszközzel azt, hogy a mostani honvédelmi célkitűzések jók-e vagy sem!

Emlékszem, 1993-ban milyen megtiszteltetés volt számomra, hogy tagja lehetek a Magyar Hadtudományi Társaságnak – megjegyzem: a '90-es években sikk volt e Társaság tagja lenni.

A kritika után hadd mondjak köszönetet is, mert Önök mindezek ellenére kitartottak a Magyar Hadtudományi Társaság és a hadtudomány értékei mellett. Sok-sok konferenciát

tartottak, folyóiratot adtak ki és megjelentették a „Hadtudományi Lexikon”-t, amely fontos segédeszköze mind a szakmának, mind pedig az érdeklődőknek.

Megközelítőleg 30 szakosztályuk működik – ez jó hír, bár, lehet, hogy talán kicsit sok is a számuk, mert emiatt szétaprózódott a tudományos munka! Nagy barátja vagyok a hadtörténelemnek – tudomásom szerint a Társaság több szakosztálya is foglalkozik ezzel a területtel.

A Társaság vezetése felismerte a változás szükségességét – végzett egy bizottsági fölmérést: mind a szakosztályi tagozódás elaprózódása, mind a közös műhelymunka háttérbe szorulásával kapcsolatban, és vannak olyan kezdeményezések – ezt ez a 20. éves jubileumi konferencia is elősegíti –, hogy ezen a nyomvonalon haladjunk tovább, hiszen mindannyiunk igénye, hogy közös műhelymunkák folyjanak és erősödjenek.

Miniszter Úr felhatalmazása alapján – tájékoztatom Önöket, hogy *eredményes jövőbeni munkájuk érdekében a tárca kész támogatni a Magyar Hadtudományi Társaság működését* – ennek vannak anyagi, működésbeli vonzatai. A működés feltételeihez, a kutatómunka hatékonyságának növeléséhez szükség van forrásokra. A költségvetés általános vitája most zajlik, de mindenképpen nagy eredmény, hogy – miközben rendkívül nehéz gazdasági és pénzügyi helyzetet örököltünk – 5,5 M Ft-tal kívánjuk támogatni a tervezett költségvetés alapján a Magyar Hadtudományi Társaság működését és további munkáját. Semmiféle pénzelvonásról szó sincs – persze, vannak olyan területek, ahol kénytelenek vagyunk ezt megtenni, de a tudományt fontosnak tartjuk, és a Társaság munkáját is szeretnénk támogatni, hatékonyságát növelni. Van egy Vezérkar által létrehozott Alapítvány, amelynek a kamatai is felhasználhatók lesznek a Társaság részére, és természetesen a *Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen* a helyiséghasználat is megmarad.

Ösztönözni szeretném a *Honvédelmi Minisztérium* dolgozóinak, katonáinak és tisztjeinek aktív közreműködését a Társaság munkájában: fontos személyi tartalék a Minisztérium apparátusa és a Vezérkarnál szolgálatot teljesítő katonák, tisztek, főtiszték vagy tábornokok tudása és tapasztalata is. Fontos, hogy a minisztérium említett dolgozói szakmai tevékenységüknél fogva a tudományos társaságok munkájában, a kollektív véleményformálásban is részt vegyenek, kicseréljék tapasztalataikat. *A tárca igényli a Társaság tevékenységét és tudományos munkáját.*

Meggyőződésem, hogy a Honvédelmi Minisztérium tudását Önök képesek bővíteni – ez egy kölcsönhatás, hiszen a hadtudományi munkát viszont tudjuk serkenteni: ez kölcsönös érdek, ezért együttműködésre kérem Önöket a tárccával.

Egy megújított *„Megállapodás-tervezet”*-et juttatott el hozzám Elnök Úr, melyet a Miniszter Úrnak átadtam, melyet egyelőre elemzünk. A megfelelő egyeztetést követően aláírhatónak vélem.

Felmerült a hadtudományi munkára serkentő, ösztönző minisztériumi irányelveknek a kiadása, melynek még az elején járunk, de szeretnénk aktivizálni a Magyar Honvédség állományát és a Honvédelmi Minisztérium dolgozóit is a tudományos munka irányába.

Végezetül megerősítem a Magyar Hadtudományi Társaság fontosságát. A tudományos tevékenység akkor is követelmény, ha a honvédelem aktuális rendszerhiányokkal küzd, sőt, talán akkor még inkább az.

Tiszta szívből kívánom Önöknek, hogy a Társaságuk váljon a valós nemzeti érdekeket szolgáló védelmi tudásközponttá, folyamatosan hozzájárulva nemzetünk biztonságához, hazánk védelmének erősítéséhez.

Zárásként hadd idézzem *Zrínyi Miklóst*: „Azé a győzelem, akié a nagyobb hadi mesterség”. Önök a hadi tudományok mesterségében kiválóak, rendkívül sok tapasztalattal rendelkeznek, ez a záloga a győzelmünknek, így Magyarország és a magyarok nyertesek lehetnek mindig.

Köszönöm szépen, hogy meghívtak, hogy itt lehettem és meghallgattak.

Dr. Szabó József nyugállományú vezérőrnagy előadásában az MHTT eddigi húsz évéről szólva elmondta, hogy számos nagy alkotás született az elmúlt két évtized alatt. Szólt – többek között – az 1600 oldalas Hadtudományi Lexikonról, amelynek lassan újabb, kiegészítő kötetét kellene megjelentetni, valamint sok sikeres szakmai konferenciáról. Saját – több évtizedes katonai repülői – tapasztalatán keresztül mutatta be, hogy milyen fontos az egyes szakterületek alapos ismerete. A múltban repülőkatasztrófák sora volt a következménye az alacsony szintű oktatásnak, a hiányos szakképzésnek, amit tudományos megalapozottságú képzéssel sikerült az elérhető minimumra csökkenteni. A Társaság szervezeti életének főbb állomásaira, kiemelt témájú rendezvényeire utalva hangsúlyozta, hogy az önkéntes társadalmi szerveződés az elmúlt két évtized alatt nagy utat tett meg, segítette a Magyar Honvédség átalakítását. A továbbiakban is a nyílt eszmecsere, a problémák őszinte feltárása, a vélemények ütköztetése, a részletek feltárása és a döntéshozókkal való megismertetése a feladat. A problémát nem az okozza amit nem tudunk, hanem az, amit rosszul tudunk.

Dr. Lakatos László okl. mk. vezérőrnagy, a ZMNE rektori hatáskört gyakorló főtájtára azzal kezdte hozzászólását, hogy a teremben kétfajta szervezethez tartozó emberek foglalnak helyet. Az egyik szervezet az egyetem, amely a Társaság befogadója, a másik a tudomány művelőjeként az egyetemi képzés szerves hozzájárulója, a tudományt művelő emberek közössége. A jelenlévők között a Hadtudományi Társaság tagjainak többsége az egyetem oktatói karát gazdagítja és ez fordítva is igaz. Ez a kettség az elmúlt 20 évben is összekötötte a két szervezetet. Egy magára valamit is adó felsőoktatási intézmény tudományos alapok, tudományos kutatások nélkül az oktatás értékeit nem tudja közvetíteni. Az oktatási kultúra fontos eleme, hogy a hadtudományi kutatások értékeit a hallgatókhoz eljuttassa, amelyek eredményeképpen a hallgatókból talán nemsokára hadtudósok lehetnek. Az egyetemnek fiatal doktorai is vannak. A 18–22 éves hallgatói korosztály számára tehát adott a lehetőség, hogy bekapcsolódjon a hadtudományi tevékenységbe. Ehhez kíván és kínál együttműködést az egyetem részéről és ígéri, hogy mind a fizikai, mind pedig a logisztikai támogatás is meg lesz. A tudományos támogatás és a tudományos együttműködés összekötötte és össze is fogja kötni a két szervezetet.

Dr. Korinek László akadémikus, a Magyar Rendészettudományi Társaság elnöke szólt azokról a tudományban érzékelhető konvergencia folyamatokról, amelyek indokolják a két társaság meglévő kapcsolatainak még szorosabbá tételét, a kapcsolódó tudományterületek egymást erősítő szinergikus hatásának jobb kihasználását.

A jubileumi ünnepség elnöksége:

dr. Szabó Miklós, dr. Simicskó István, dr. Szenes Zoltán, dr. Korinek László, dr. Szabó József

Orosz Zoltán vezérőrnagy, vezérkari főnök helyettes tolmácsolta dr. Benkő Tibor altábornagynak, a HVK főnökének az üdvözlését. Köszönetet mondott a Vezérkar nevében a Társaság értékes tevékenységéért, amit a 20 év alatt nyújtott. A Magyar Honvédség a honvédelem egyik fontos pillére. Ennek alkalmazásáról gondoskodik a vezérkar és a Társaság. Egy dolog az aktív állomány gondolkodása a honvédelemről. Ezt a szakmai álláspontot sokkal hatékonyabban lehet artikulálni, ha azt a tudósok is alátámasztják és közvetítik a civil társadalom felé. Reményét fejezte ki, hogy a jövőben az aktív katonák nagyobb arányban vesznek részt a Társaság munkájában. Bízik abban, hogy a hadtudósok és az aktív állományú katonák a jövőben is képesek lesznek eredményesen együttműködni a honvédség ügyét szolgáló javaslatok kimunkálásában.

Dr. Bognár Károly ny. ezredes elmondta, hogy a Társaság tagjai ritkán kapnak lehetőséget arra, hogy ilyen magas hivatalt viselő személytől kapjanak tájékoztatást, mint dr. Simicskó államtitkár úr, aki régóta a honvédség és a hadtudomány lelkes támogatója. Fontosnak tartja, hogy az államhatalmat megtestesítő Országgyűlés és a minisztériumok, a honvédelem ügyét az eddigieknél jobban kívánják szolgálni. Igen fontos a hazai törvényhozásban a honvédelem érdekeinek előmozdítása. Jó lenne, ha az Országgyűlés Honvédelmi Bizottságának több olyan tagja lenne, akik jól ismerik a honvédség helyzetét, vagyis a politika mellett a szakmaiság nagyobb arányban kapna helyet. Véleménye szerint sok helyen teljesítenek szolgálatot hősiességgel helytálló katonáink, akik öregbítik hazánk hírnevét is. Ezekről kevés szó esik a médiában.

Dr. Sajtos Sándor Tahitótfalu polgármestere, a Tüzér Szakosztály tagja, a hazai katasztrófa-helyzetekre utalva, fontos lehetőségnek tartja a Hadtudományi Társaság és az önkormányzatok összehangolt tevékenységét a katasztrófa-helyzetek megelőzése, kezelése során. Véleménye szerint a Társaság tudományos oktatói kapacitásával az önkormányzatok választott tisztségviselőinek a védelmi (katasztrófa-elhárítási) felkészülésben tudna segítséget nyújtani.

Dr. Deák Péter ny. ezredes a BHKK alapítvány alapítója annak időszerűségére hívta fel a figyelmet, hogy a tudomány művelőinek kötelezettsége és felelőssége a tudományterületük időnkénti újra definiálása, a változó világban ez vonatkozik a hadtudományra is. Ha vállalkozna a Hadtudományi Társaság arra, hogy az új korszakban ezt a definíciót meghatározza, akkor nemzetközi vonatkozásban is jelentős feladatnak tenne eleget. Erre szinte minden lehetőség adott, hiszen a *Napjaink tudománya* című konferencia-sorozatba ez is beilleszthető.

Dr. Turcsányi Károly mk. ezredes, az MHTT Láhner György Haditechnikai Klub elnöke mérnökként a katonai műszaki tudományok időszerű kérdéseiről szolt, rámutatott, hogy e tudomány a hadtudomány integrált részét képezve a műszaki természettudományos eredmények alkalmazásával járul hozzá a tudomány egészének fejlődéséhez. A haditechnika eredményei generálják a harceljárások változását, az utóbbiak pedig a szervezetben, a vezetésben idéznek elő változást. Akkor működik jól ez a láncolat, ha megvárjuk mire képesek a műszaki tudományok, erre építjük azt, hogy az új eredmények hogyan alkalmazhatók a haditechnikában. Ezt követően vizsgáljuk meg, hogy az utóbbiak milyen változásokat vonnak maguk után más területeken.

Czene Gréta, a Biztonságpolitikai Szakosztály elnökeként ismertette a szakosztály új munkarendjét, amely több szakosztály, éves tervben rögzített együttműködésére épül, és azokat a biztonságpolitikai kérdéseket, témákat sorolta fel, amelyekkel a szakosztály, a Nemzetbiztonsági Szakosztállyal és a Szakkollégiummal megosztva foglalkozni kíván.

Dr. Boldizsár Gábor ezredes, a CIMIC parancsnoka és az azonos nevű szakosztály elnöke a békemissziókkal összefüggésben foglalkozott a kutatási lehetőségekkel. Elmondta, hogy a békeműveletek tapasztalatainak feldolgozása komoly segítséget nyújt az ország védelmi képességeinek biztosításához és a NATO kollektív védelmi képességeinek fenntartásához. Kutatásra érdemes témákat jelentenek a különböző térségekben jelentkező műveleti környezetek azonosságainak feltárása, a katonákat fenyegető veszélyek mibenlétének meghatározása, a műveleti területeken tevékenykedő erők ellátása feltételeinek vizsgálata, a személyi állomány védelmét biztosító berendezések hatékonyságának elemzése. A tapasztalatok alapján kutatásra alkalmasnak látszó irányelvek: a békeműveletek és az országvédelem katonai feladatainak beazonosítása; a békeműveletekre vonatkozó általános elméletek felállítás. Fontos a különböző generációk együttműködése és a jövő konfliktusainak és valószínű biztonságpolitikai kihívásainak a megismerése is.

Dr. Zámbo Péter rendőr ezredes elmondta, hogy a MHTT egyik legnagyobb létszámú és legjobban dolgozó szakosztálya, az 1991-ben alakult Határrendész Szakosztály a Határőrség felszámolásával megszűnt. Ennek a közösségnek a hagyományait őrző és a feladatainak egy részét továbbra is vállaló utód – a Határőr-szakcsoport – amely a formálisan megszűnő, de funkcionálisan továbbélő szakterület. A Határőr-szakcsoport tevékenységének és munkájának a gyümölcse a Pécsi Határőr Tudományos Közlemények 10 kötete.

A jubileumi ülés résztvevőinek egy csoportja

Kállai Eszter a „szépen magyarul, szépen emberül mozgalom” képviselőjeként szólott és aláhúzta a szép magyar beszéd fontosságát a honvédelmi-hazafias nevelésben. Ezirányú tapasztalatait szívesen megosztja a Társasággal.

Kocsis László ny. mk. ezredes, a Magyar Védelmiipari Szövetség főtthkára elmondta, hogy a védelmiipar fontos eleme volt és lesz a jövőben is az ország védelmi képességének. Szükségesnek tartják a szoros együttműködést a hadtudomány képviselőivel. Gyakorlati fejlesztő, tervező, kivitelező szakmai tudásukat készek megosztani a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemmel, a Rendőrtiszti Főiskola hallgatóival, a hadtudomány elméleti művelőivel. Ehhez részükről a szándék megvan, hiszünk abban, hogy legalább ilyen lesz a fogadókészség a másik oldalról is.

Dr. Nagy László ny. mk. ezredes, az MHTT elnöke köszönetet mondott azoknak, akik elfogadták a meghívást a Társaság fennállásának 20. évfordulója közös megünneplésére. A Társaság jelenéről és jövőjéről szólva hangsúlyozta azon meggyőződését, hogy a Társaság a következő években, évtizedekben is létezni fog. A jubileumi kiadványban megjelent írásában már rámutatott, hogy a Társaság történetét „vörös szalagként” fogja át két paraméter: az állandóság és a megújulás. „Ami bevált, azt megőrizzük, ami feleslegesnek bizonyult, attól megválnunk, ami új igényként jelentkezik, azt kellő körültekintéssel beépítjük működésünk szabályai és feltételei közé.”

Az elmúlt két évben egy bizottság mérte fel a Társaság helyzetét és tett javaslatokat a megújulás érdekében. A bizottság felvállalta a Társaság külkapcsolatainak felmérését is, amit a közeljövőben fognak elvégezni és arról a 2011-es küldöttgyűlésen terjesztik elő javaslataikat.

Az alapszabályzat módosításának előkészítése is előrehaladott állapotban van. A kölcsönösen előnyös kapcsolatok sarkalatos elemeit hosszabb távú megállapodásokban tervezzük rögzíteni. Felújítjuk a szabadegyetemi előadássorozatot is, amihez felajánlotta segítségét a HM illetékes szerve ahhoz, hogy az előadások 2011-ben a televízióban is láthatók legyenek. Az 1995-ben elkészült Hadtudományi Lexikonhoz a közeljövőben tervezzük a kiegészítő és korrekciós harmadik kötet kiadását is. Megkezdjük az előkészületeket egy magyar katonai értelmező szótár kiadására.

A Társaság elnöke az alkalmat felhasználva tájékoztatta a közgyűlést a HM vezetőinél tett látogatásokról, amelyek közül kiemelkedik a miniszternél és a parlamenti államtitkárnál tett látogatás, akik támogatásukról biztosították a Társaságot és jövőbeni terveinket. Az elnök hangot adott megelégedtségének, amiért erre a jubileumi ünnepségre sor került. Nem kíván most reflektálni a javaslatokra, de ígéri, hogy mind egyiket megvizsgálják és minden kezdeményezést megfontolnak. A Hadtudományi Társaság küldetése, rendeltetése, hogy gondolkodásban kövesse a környezetünkben bekövetkezett változásokat, de lehetőleg elébe menjen azoknak – a Társaság erre fog törekedni, s köszöni az erősítő javaslatokat, kooperációs kezdeményezéseket. A meghívón feltüntetettük a támogató szervezeteket, szponzorokat. A jövőben is számítunk segítségükre. Ismét aláhúzta azt a gondolatot, amelyet az a mottó fejez ki, miszerint: „Több gyakorlatot az elméletbe, több tudományt a gyakorlatba!”.

A részvételt megköszönte és a gyűlést bezárta.

ELISMERÉSEK

A honvédelmi miniszter a Magyar Tudomány Napjához kapcsolódó ünnepségek és a Magyar Hadtudományi Társaság megalakulásának 20. évfordulója – 2010. november 18. – alkalmából *másodosztályú honvédelemért kiüntető címet* adományozott: *Dr. Jakab László nyugállományú ezredesnek.*

Emléktárgyat adományozott *dr. Gruber Nándor nyugállományú dandártábornoknak, dr. Csery-Szűcs Péter nyugállományú alezredesnek.*

Az elismeréseket dr. Simicskó István a HM parlamenti államtitkára adta át.

A Magyar Hadtudományi Társaság elnöksége a hadtudomány, ezen belül a katonai műszaki tudományok terén elért kiemelkedő kutatói, oktatói, valamint tudomány-szervező munkája, továbbá aktív közéleti szereplése elismeréseként: *dr. Turcsányi Károly nyugállományú mérnök ezredesnek, a Láhner György Haditechnikai Klub elnökének Tanárky Sándor-díjat* adományozott.

Életmű díjat kapott *dr. Bognár Károly nyugállományú ezredes, a hadtudományi kutatások terén elért kiemelkedő eredményei, valamint több évtizedes tudományos közéleti és publikációs tevékenysége elismeréseképpen.*

Horváth István nyugállományú ezredes, a Hadtudomány című folyóirat főszerkesztőjét, két évtizedes szerkesztői munkája elismeréseképpen, e tisztségből történő leköszönése alkalmából, a Magyar Hadtudományi Társaság elnöksége a folyóirat szerkesztőbizottságának örökös tagjává választotta.

Az elismeréseket dr. Nagy László nyugállományú mérnök ezredes, a Magyar Hadtudományi Társaság elnöke adta át.